

Not: Maden sahasındaki termik santrallerin ruhsatlandırılması hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.01-13699263
Konu : Görüş (Maden sahasındaki termik
santrallerin ruhsatlandırılması hk.)

17/11/2025

... VALİLİĞİNE
(Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı)

İlgi : a) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.
b) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.
c) ... Bakanlığının (... Genel Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgi (a) ve (b)'de kayıtlı yazılarınız ile, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca ... A.Ş.'ye ait iken özelleştirilen ve maden sahalarında faaliyet gösteren ... Termik Santrali (675 MW), ... Termik Santrali (420 MW) ile ... Termik Santralinin (666 MW) özelleştirilme işleminden sonraki süreçte işyeri açma ve çalıştırma ruhsatının hangi idare tarafından verilmesi gerektiği hususunda tereddüte düşüldüğü, mevzuat incelemesi yapıldığı ancak kesin bir kanaat oluşturacak sonuca ulaşılamadığı, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte birinci sınıf gayrisihhî müessese olarak belirlenen 'toplam ısı gücü 20 megavat (MW) ve üzeri kapasitede olan yakma tesisleri ile termik enerji santralleri' nin maden üretim faaliyeti kapsamında bir tesis olup olmadığı hakkında yapılan mevzuat araştırması neticesinde kesin kanaat oluşturacak bilginin bulunmadığı belirtilerek ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde yer alan "Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek" ile 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan "Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından verilir. Maden ruhsat sahalarında, maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki geçici tesisler dışındaki faaliyetler ve/veya tesisler için Bakanlığın izni olmaksızın hiçbir surette işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının ... Büyükşehir Belediyesince mi yoksa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca mı verileceği hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Konuya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden alınan ilgi (c) yazıda "Yapılan incelemelerde; Gayrisihhi müessese kavramının, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 269. maddesinde birinci, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müessese olarak tanımlandığı, buna göre birinci sınıf gayrisihhi müessesenin "Hususi meskenlerden behemehal uzak bulundurulmaları icap edenler." şeklinde tanımlandığı, görüleceği üzere ilgili tanımın, oldukça geniş kapsamlı olup tesise ilişkin herhangi bir hususi şart veya özellik ihtiva etmediği, anılan Kanunun devamı maddelerinde birinci sınıf gayrisihhi müesseselerin hangileri olduğuna dair herhangi bir düzenleme bulunmadığı görülmektedir. 10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik EK-2'de, birinci sınıf

gayrisıhhi müesseselerin sayma usulü ile belirlendiği, ilgili düzenlemede "Toplam ısı gücü 20 megavat (MW) ve üzeri kapasitede olan yakma tesisleri ile termik enerji santralleri" birinci sınıf, altındakiler ise ikinci sınıf gayrisıhhi müessese olarak kabul edildiği,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7. maddesinde "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhi müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek. ... İlçe belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır: ... c) Sıhhi işyerlerini, 2 nci ve 3 üncü sınıf gayrisıhhi müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek." hükmü, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (l) bendinde "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... l) Gayrisıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek. ..." hükmü Aynı maddenin dördüncü fıkrasında "(l) bendinde belirtilen gayrisıhhi müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır." hükmü, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesinde "İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek" hükmü, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde "Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini," ve (t) bendinde "İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri" hükmünün yer aldığı,

3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesinin 9. fıkrasında, 5995 sayılı Kanunla 2010 yılında değişikliğe gidilmiş ve anılan fıkra ruhsat verme yetkisine dair "Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından verilir." şekilde düzenlenme yapıldığı, buna göre Kanun Koyucu, madencilik faaliyetlerine dayalı ve maden sahasındaki tesislerin ruhsatlandırılması bakımından önceki tarihli genel düzenlemeden ayrılarak özel bir hüküm ihdas ettiği ancak 3213 sayılı Kanunda sadece maden üretim faaliyetleri ve tesisler bakımından bir istisna öngörüldüğü, Maden Kanununda ve Maden Yönetmeliğinde ise tesisin "Madencilik faaliyetleri için zorunlu olan her türlü kırma, eleme, öğütme, kesme ve sayalama tesisleri ile işleme tesisi kapsamında asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı tesisleri, sallantılı masa, jig, konsantratör, flotasyon, liç, kalsinasyon, bioksidasyon ve benzeri cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisleri, karıştırma, depolama, stoklama, atık/artık kazanma ve atık/artık bertaraf tesisleri gibi geçici üniteleri" şeklinde tanımlandığı görülmektedir.

Bu kapsamda; termik santrallerin mahiyetleri, madencilik faaliyetleri için zorunlu olmayışı ve faaliyet süresinin maden ruhsatından bağımsız oluşu dikkate alındığında, Genel Müdürlüğümüzce maden mevzuatı kapsamında tesis olarak kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir." şeklindeki değerlendirmelere yer verilmiştir.

Öte yandan, büyükşehir olan illerde gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhi müesseseleri ruhsatlandırma ve denetleme yetkisinin büyükşehir belediyelerinde olduğuna

ilişkin daha önce verilmiř olan Bakanlık (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) görüřünün bir rneęi ekte gönderilmiřtir.
Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Ek:
14.02.2022 Tarihli ve 2949076 Sayılı Yazı